

*До Председателя
на научното жури съгласно заповед на
РЕКТОРА на ЮГОЗАПАДНИЯ
УНИВЕРСИТЕТ „Неофит РИЛСКИ”,
Благоевград (№1390/03.06.2016 г.)*

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. Виктор Борисов Златков, дм

Катедра по Акушерство и гинекология, МФ, МУ-София
Зам. Декан на МФ, МУ-София

Относно: *Конкурс за заемане на академичната длъжност "доцент", по професионално направление 7.1. Медицина, (специалност Акушерство и гинекология), към Катедра „Здравни грижи” при факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт” в ЮЗУ „Н. Рилски”, обявен в Държавен вестник (бр. 27/05.04.2016 г., стр.106)*

Във връзка с така обявения конкурс, в законния срок, редовни документи е подал и е допуснат само един кандидат – д-р *Петя Маринова Андреева-Балачева*.

БИОГРАФИЧНИ ДАННИ

Д-р Петя Андреева е родена през 1973 година в гр. Елхово. Дипломира се като лекар в МУ, гр. София през 1997 година. От 1998 до 2002 г. е специализант по акушерство и гинекология в СБАЛАГ „Майчин дом“ – София (диплом № 0028632/13.09.2002). Същевременно през периода 2000-2004 г. след спечелен конкурс д-р Андреева е зачислена като редовен докторант към Катедрата по АГ на МФ-МУ-София, където разработва и защитава дисертационния труд на тема: "Съвременни аспекти в епидемиологията и лечението на бактериалната вагиноза", за което през 2004 г. е удостоена с научно-образователната степен „Доктор”. От 2006

година е „Магистър по управление” към Факултета по обществени науки на Университета „Проф. А. Златаров”- гр. Бургас.

Общият трудов стаж на д-р Андреева е над 15 години като нейната професионална реализация в областта на АГ започва в ТП „Лекари без граници“ и Сдружение „Здраве без граници“, където работи през периода 2000-2005 г., а от 2004 г. до момента е на щат, като специалист акушер-гинеколог в САГБАЛ „Д-р Щерев”, София.

СДО се осъществява чрез значителен брой курсове и специализации у нас и в чужбина: колпоскопия (МУ-София, 1999г.), ехография (МУ-София, 1999г.), онкогинекология (СБАЛО-2001), оперативна техника (МУ-София, 2003 г.), оперативна гинекология (ВМА-София, 2006), поведение при недоносен плод (БДАГ-2001), пациенти и лекари за донорство (МЗ-2010), диагностична лапароскопия в гинекологията – I ниво (МУ Плевен-2010), андрология (МЗ-2012), Hands-on office hysteroscopy e resectoscopy (Bary, Italy-2011); (Leuven, Belgium-2014), Laparoscopic surgery (London, UK-2011), (Leuven, Belgium-2012), Training in Miniinvasive gynecological surgery (Strasbourg, France-2015); Тя участва с успех в научните програми за репродуктивно здраве на форумите на ESHRE, Института по репродуктивно здраве и БДАГ (2001-2011). Преминала е обучение на обучители – курс на EBCOG, София-2014 г. и др.

Допълнителните компетенции са свързани с работа с компютърните програми – Windows и Excel, с аудио-визуална техника, наличие на свидетелство за управление на МПС и владеене на английски (ниво C1), френски (ниво B1) и руски език (ниво C1).

ХАРАКТЕРИСТИКА

на научната и научно-приложната продукция

Цялостната научна дейност на д-р Петя Маринова Андреева включва **76 разработки**, както следва: дисертация - **1 бр.**, автореферат- **1 бр.**,

публикации в медицински списания (научна периодика) – **18** бр, от тях - **13** бр. в български издания (**8** свързани с дисертационния труд, 1 под печат) и **5** публикации в чуждестранна научна периодика (2 под печат). Има **1** монография и **3** публикации в конгресни сборници с пълен текст. Научната и активност се допълва с участия на **32** научни форуми (**27** в България и **5** в чужбина), където има изнесени **43** научни съобщения. Заслужава да се посочи, че е главен изследовател на **1** бр. научен проект (bAOS-C2000-04/2014) и има **8** бр. публикации на резюмета в чуждестранна научна периодика с импакт фактор.

Анализът на научно изследователската дейност показва, че **реалните публикации** подлежащи на рецензиране, на основание изпълнение на качествените критерии са **28 бр.** В тях тя е самостоятелен автор в **6** разработки, първи автор в **12**, а втори –и следващ в **8 бр.**

- Оригиналните статии и обзори в българска научна периодика са **18** бр. (1 под печат)
- Публикации в международни издания са **5 бр.** (2 под печат)
- Монографии, сборници и учебни пособия – **4 бр.**
- Дисертационен труд за научната степен „доктор” – **1 бр.**, като автореферата и 8 от публикациите са част от цитирания дисертационния труд.

Високото ниво на нейната научна продукция се потвърждава от данните свързани с фактора на влияние, който е общо **IF-24.203**, от тях – **5 публикации** имат общ **IF-7.488**, а индивидуалния **IF-2.502**. Публикуваните **8 резюмета** в списания с импакт фактор са с общ **IF** от **16.715**.

Индексиранияте списания, в които кандидата има публикации са: *Int J Adv Res Biol Sci* (5.142), *It. J Gynecol Obstet* (0.1), *Int J Adolesc Med Health* (0.707), *J Obstet Gynecol* (0.551), *Taiw J Obstet Gynecol* (0.988), *Human*

Reprod. (4.569), *J Reprod Med and Endocrinology* (0.19), *Am. J. Reprprod. Immunolog* (2.438), а публикациите в българската научна литература са основно в списанията Акушерство и гинекология и Репродуктивно здраве.

Д-р Андреева има представени доказателства за общо **20 цитата** по база данни Scopus и **61 на база данни Scopus и Google Scholar** при ниво на годишна цитираност т.нар. **h index - 2**.

Списанията, в които са цитирани разработките на д-р Андреева са: *APMIS, Microbes and Infection, Journal of Lower Genital Tract Disease Repructive BioMedecine, J. Clin. Pathol. Adv, Biol Reprod, Endocrinology, Journal of Medicinal Food, Revista cubana de medicina tropical, Human Reprod Update, Development Biology, Clinical Genetics, Anticancer Research, Gynecol. Obstet & Fert., Cell Biology Internatinal* и др.

Д-р Петя Андреева членува в много български БАСРЗ (1999), БДАГ (2000), БЛС (2003), СУБ (2004) и международни научни дружества ESHRE (2000) и др.). От 2015 г. е национален представител на България и рецензент към Европейската асоциация по човешка репродукция и ембриология (ESHRE). През 2004 г е поканена за рецензент на *The Journal of Obstetrics and Gynecology Research, Japan*.

Многократно е била член на организационни и научни комитети, както и председател на заседания на различни български и международни научни форуми. Участвала е като гост-лектор на конгресите на БДАГ, ESHRE и други научни форуми у нас и в чужбина. Има участия като изследовател и в клинични проучвания на различни нови медикаменти.

ОСНОВНИ ПРИНОСИ

Научната дейност на д-р Петя Андреева е основно в областта на акушерството и гинекологията, като на практика нейните най-значими разработки са свързани с проблемите на репродуктивната медицина – инфекции, инфертилитет, асистиран репродуктивни технологии и

профилактика на женското здраве. Резултатите са публикувани в престижни научни медицински издания, като са налице различни приноси от теоретичен, методологичен и научно - приложен характер.

Основните изследвания на д-р Андреева са свързани с проучвания на вагиналните инфекции и връзката им с различни репродуктивни и атипични изменения на лигавиците на долния генитален тракт.

- Тези въпроси са разгледани в редица клинични и експериментални изследвания (публикации 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 30, 31; доклади и постери 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 21, 25, 29, 34, 41, 43).
- Трябва да се отбележи, че монографичният труд на д-р Андреева: „Съвременни тенденции в лечението на бактериалната вагиноза” (31) запълва една значима празнота в съвременната българска научна литература. Тя представлява едно обобщение на чуждия и собствен опит при оценка на най-съвременните научни и клинични постижения при проучване на тази най-честа вагинална инфекция. Разгледани са в детайли таксономичните проблеми, епидемиологичните данни, трудностите в диагностичния процес, патогенезата и клиниката, рисковите фактори, усложненията и най-новите терапевтични схеми за лечение на заболяването.
- Съществен теоретичен принос е посочване ролята на лактобацилите и продуцираните от тях антимикробни вещества (органични киселини, водороден пероксид, въглероден диоксид, бактериоцините).
- Посочва се, че бактериалната вагиноза спада към групата на социално-значимите заболявания. Това се дължи, както разнообразните рискови фактори (публикация 7; доклад 14), асоциацията с редица усложнения в областта на АГ (спонтанни аборти, преждевременно раждане, постпартални и постоперативни инфекции, неоплазии на маточната шийка, улесняване сероконверсията и заразяването с HIV и др.), така и на високия процент рецидиви, което налага търсене на нови подходи в лечението на тази инфекция (3,10,6,8,9,31).
- Оригинален момент в научно-експерименталните изследвания е изолирането български щам вагинални лактобацили (публ. 9, 30, 31; доклади 16, 17, 41) и изследването на биологичния потенциал на подобрена група лактобацилни

шамове с антимикробна активност (публ. 6, 30, 31; доклади 11, 14, 16, 17, 43). Иновативни са резултатите от постигнатата *in vitro* анти-бактериална активност на VLb3, VLb1 & VLb7 срещу Gram (-) *Escherichia coli* и Gram (+) *Bacillus subtilis* (30, 31).

- Използването на пробиотични препарати за профилактика и лечение на бактериалната вагиноза е значим научно-приложен принос в съвременния подход за третирането на това заболяване. В публикации (3,6,8,9,10,30,31) и доклади (25,29,34) се дискутират различни терапевтични схеми в терапията на бактериалната вагиноза.
- За пръв път у нас е установена епидемиологична връзка между бактериалната вагиноза и преканцерозите на маточната шийка, тубарния стерилитет и заплашващите аборти (4, 5, 11; постер 8). Посочена е ролята на профилактиката в борбата с тези проблеми (14, 28, 34).

Другата основна научна тематика е свързана с проучване различни аспекти инфертилитета, асистираниите репродуктивни технологии и рисковете в износването на последващите технологии.

- Тя е част от колектива, който за първи път у нас изследва на процесите на имплантация на човешкия ембрион, като разработва теоретично и практически проблема за стойността на различните прогностични фактори при приложение на съвременните репродуктивни технологии. Посочена е ролята на Доплеровата сонография на а. uterina за оценка на предиктивната стойност в имплантационните процеси (публикации-17, 23; доклади-22,23). Проведени са допълнителни проучвания (33) за ролята на редица ангиогенни фактори като съдов ендотелен растежен фактор (VEGF), които показват, че той допринася за по-прецизното изследване на имплантационните процеси.
- За пръв път у нас са извършени иновативни изследванията на Methyltetrahydrofolate reductase (MTHFR) и значението на нейните генетични полиморфизми върху редица репродуктивни процеси и неблагоприятия. Обсъжда се мястото на MTHFR, като част от панела за тромбофилии (18, 21 – публикации, 35 – доклади). Подробно е описан фолатният метаболизъм, касаещ MTHFR и неговите влияния върху

репродукцията, което дава възможност за стартиране и на други изследвания в тази насока (22).

- Обстойно е проучена темата за влиянието на заболяванията на щитовидната жлеза върху репродуктивните процеси. Оригинално е изследването за връзката между тироидните нарушения и ендометриозата, едно от сериозните заболявания водещи до стерилитет (публикация 25, доклад 39).
- Проведени са изследвания за ролята на от увредените маточни тръби (хидросалпингс) като негативен ефект върху ембрионалната имплантация. Иновативен е подхода за прилагане на Essure системата в тези случаи, който е проведен за първи път в България и е постигната първата бременност у нас. (публикация 16; доклади 30, 33).
- Извършеното системно проучване при пациенти, провели АРТ, касаещи овариалната стимулация, яйчниковия резерв, ембрионалното развитие и имплантация. (13, 15, 19, 20, 29, 31). Обсъдени са тяхната роля по време на бременността и раждането, както и някои морално-етични проблеми при АРТ (1,2, 27).

Д-р Андреева-Балачева е един от водещите в страната специалисти в областта на репродуктивната медицина. За различни аспекти на своята дейност, тя е получила следните награди и отличия:

- Награда за постер на тема „Оптимизиране на овариална стимулация с къс протокол при IVF с ICSI“; Национална конференция по стерилитет и инфертилитет, гр.Банско 1999г.
- Грант от FEMS за постер – презентация: “Sensitivity and activity of Bulgarian vaginal lactobacilli., 1-st Congress of European microbiologists, Ljubljana, Slovenia 2003 г.,
- Грамота от СУБ за „Високи научни постижения в областта на медицината”, 2004 г.
- Грант на Open Medical Institute, The American Austrian Foundation за обучение в Zalzburg, Austria, 2008.
- Грант от Matsumae International Foundation, за провеждане на научно-изследователска работа в областта на инфертилитета и асистираниите репродуктивни техники в Япония, 2006/2007.

Учебно-преподавателска дейност

За периода 1998-2003 г. Д-р Андреева е редовен специализант и докторант по акушерство и гинекология в Катедра по акушерство и гинекология при Медицинския факултет на Медицинския университет София. За посочения период от време, тя е участвала в учебно-преподавателска дейност (практически упражнения и семинари) на студенти медици V и VI курс и студенти с чуждоезиково обучение (английски език).

Понастоящем, от 2012 г. след акредитацията на САГБАЛ „Д-р Щерев”, тя е пряк изпълнител на учебната дейност в болницата. Нейната преподавателска дейност е свързана основно с практическото обучение на специализанти по акушерство и гинекология и в изпитните комисии на колоквиумите по специалността. В момента тя е научен ръководител на 1 специализант по АГ, а през последните 4 години общо 1920 учебни часа е ръководила обучението на лекари по програмата на СДО в областта на акушерството и гинекологията и асистираната репродукция.

Лечебно - диагностична дейност

Д-р П. Андреева е изграден клиницист, който владее всички основни диагностични методи и лечебни техники по придобитите от нея специалности и квалификации. Тя е ръководител на дежурни екипи и хирургични екипи, свързани с професионалната ѝ дейност в САГБАЛ „Д-р Щерев.

Нейната квалификация в областта на репродуктивната медицина е изградена и с допълнителна дългосрочни специализации в областта на инфертилитета, IVF и феталната медицина в Hyogo College of Medicine (Osaka, Japan – 2007), Well King’s College, (London, UK-2008) и Cornell Medical College (Salzburg, Austria - 2008).

Организационно-методична дейност

Д-р Андреева е изявен специалист в областта на репродуктивната и профилактична медицина. Нейните организационни качества са оценени, чрез поканата да участва като член на работни групи към МЗ и НЗОК при изготвяне на Наредба №28 и Правилника за дейността на ЦФАР. За периода 2004-2007 г. е член на комисия за работа с млади учени в България към Съюза на учените в България. От 2015 г. е национален представител на България към Европейската Асоциация по Човешка Репродукция и Ембриология (ESHRE) с тригодишен мандат.

КРИТИЧНИ БЕЛЕЖКИ И ПРЕПОРЪКИИ

Повечето критични бележки към така представените за рецензия научни трудове са свързани с необходимостта от по-точно дефиниране на изследваните контингенти и отделните клинични групи. Другите слабости се дължат на известна „латинизация“ на използвания език, както и липсата на книгопис в публикация 1.

Липсва импакт фактора от списанията, които са цитирали работите на кандидата, а представеният списък на публикации с посочения фактор на влияние изисква официално документиране от легитимните институции.

Независимо от това, тези факти са лесно проверими в международните база данни, поради което считам, че тези неточности не намаляват ефекта от представянето на кандидата.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Направеният анализ в рецензията на научната, преподавателската и диагностично-лечебната дейност на кандидата показва, че д-р Петя Андреева отговаря на изискванията по чл.24 от ЗРАСРБ, качествените и количествени критерии за развитие на академичния състав, посочени в Приложение 1 на Правилника за развитие на научния състав в ЮЗУ

„Неофит Рилски” - гр. Благоевград за придобиване на академичната длъжност „ДОЦЕНТ”.

В тази връзка, напълно убедено предлагам на членовете на научното жури да изберат *д-р Петя Маринова Андреева-Балачева дм*, да заеме академичната длъжност „ДОЦЕНТ”, като представям настоящата рецензия, съгласно ЗРАСРБ, правилника за неговото прилагане, критериите за заемане на академична длъжност „доцент” в ЮЗУ „Неофит Рилски“, Благоевград, като член на научното жури по настоящия конкурс, съгласно заповед на ректора № 1390/03.06.2016 г., и решение на научното жури, Протокол № 1 от 09.06.2016 г. за изготвяне на рецензия и единствен кандидат за заемане на академичната длъжност –Петя Маринова Андреева – Балачева, доктор по медицина.

18.07.2016 г.

Изготвил рецензията:

/Проф. д-р В. Златков, дм/